

SKJERN-TARM

- én by

MASTERPLAN

Indhold

1.	Forord	4
2.	Indhold og opbygning	5
3.	Proces og dialog	8
4.	Vision og strategi	9
5.	Samarbejde og partnerskaber / Kultur og uddannelse	12
6.	Centerstruktur	15
7.	Bystruktur og infrastruktur	18
8.	Grøn hovedstruktur	25
9.	Projektkatalog	32
10.	Eksisterende hovedstruktur og masterplaner	34
11.	Offentlig fremlæggelse	38

Skjern-Tarm - én by!

Forord

I forbindelse med udmøntningen af kommunalreformen og etableringen af Ringkøbing-Skjern Kommune er det besluttet, at der i den nye kommune skal være fire bycentre. Det er Hvide Sande, Ringkøbing, Skjern-Tarm og Videbæk.

Kommunalreformen og de generelle strukturelle ændringer regionalt og på landsplan medfører store forandringer for bymønsteret og dermed for de to byers identitet, planlægning og udviklingsmuligheder.

For at foregribe og forberede strategiske svar på forandringerne etablerede de to byråd for Skjern og Egvad kommuner et samarbejde i 2006. Formålet med sam-

arbejdet var at formulere en fælles udviklingsstrategi og masterplan for Skjern-Tarm som én by i den nye kommunes centerstruktur. De to byråd mødtes i begyndelsen af august 2006, hvor man gav startskuddet til at igangsætte en masterplanlægning i samarbejde med NIRAS Konsulenterne. Resultaterne af dette arbejde foreligger nu.

På et fællesmøde den 12. december 2006 besluttede de to byråd at offentliggøre dette forslag til masterplan som grundlag for den fortsatte proces og dialog om projektet "Skjern-Tarm – én by!"

Byrådet i den nye Ringkøbing-Skjern Kommune godkendte masterplanen den 16. januar 2007.

MASTERPLAN

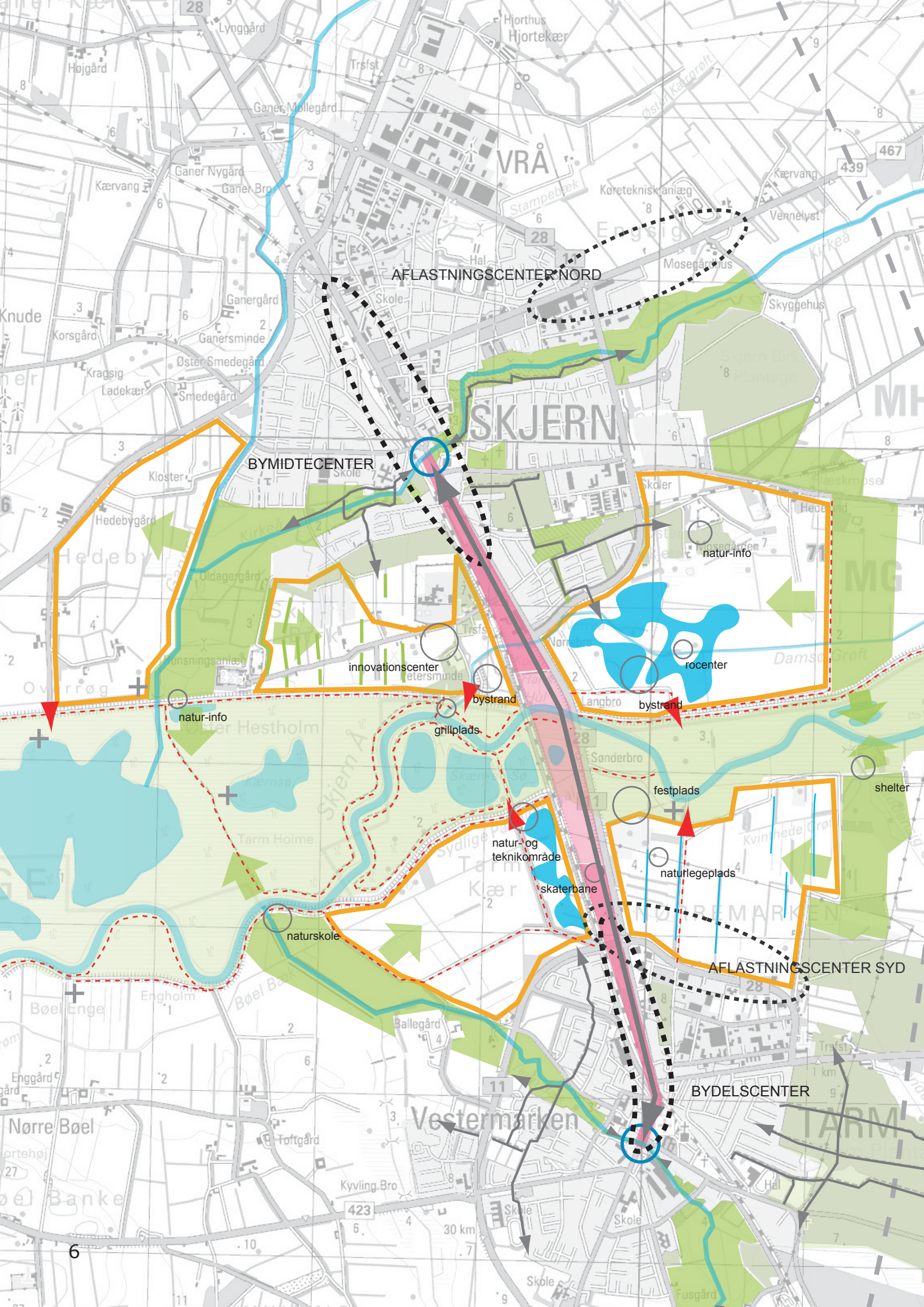
Vi vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle, som har vist engagement og interesse for sagen. Det har været uundværligt og berigende for masterplanarbejdet, og det tegner godt for det videre forløb, når planen skal blive til samarbejder om de projekter, som skal realisere masterplanen.

Indhold og opbygning

Dette hæfte indeholder masterplanen og er opbygget med følgende afsnit:

- En kort sammenfatning af den proces og dialog, som er en vigtig del af grundlaget for masterplanlægningen.
- En beskrivelse af den politiske vision, 'Skjern-Tarm – én by!' og et overblik over strategi og indsatsområder.
- En beskrivelse af, hvordan samarbejder og partnerskaber mellem f.eks. uddannelses- og kulturinstitutioner kan være med til at styrke den samlede by.
- En udpegning af centerområder og et oplæg til samarbejde, rollefordeling og specialisering imellem dem.
- En beskrivelse af de bærende principper for byudviklingen og en kort beskrivelse af 5 perspektivområder.

Masterplan for Skjern-Tarm

- Skjern Ådal
- Byuviklingsområder
- Åboulevarden, NATUROMRÅDE, belyst cykelsti
- Åboulevarden, BYOMRÅDE, grøn karakter, belyst cykelsti, rekreative aktiviteter
- Nye søer, bynære, rekreative aktiviteter
- Kirke Å og Tarm Bæk møder bymidten, udgangspunkt for by-kilen
- Eksist. stiforbindelser i by
- Fremtidig omfartsvej
- Eksist. plantage/ beplantningsområde
- Grøn struktur
- Fremtidig forstærkning af den grønne kontakt m. bycentre, boligområder og ådal
- Eksist. stiforbindelser i ådalen, fremtidig forstærkning af stiforbindelse ml. by og ådal

proces og dialog

- En beskrivelse af masterplanens grønne hovedstruktur.
- En kort og operationel manual for formulering af projekter til efterfølgende brug i masterplanens offentlighedsperiode.
- Bilag i form af de gældende kommuneplaners hovedstruktur for arealanvendelsen og et overblik over de to kommuners tidligere masterplanlægning.

Proces og dialog

Efter den indledende afklaring af mål og forventninger med de to byråd blev der udpeget tre områder til nærmere belysning og analyse. De tre områder var:

- Detailhandel og centerstruktur,
- Forholdet mellem de to byer og landskabet, og
- Borgernes oplevelse af bymiljø og bykvalitet.

Forundersøgelsen er sammenfattet i en landskabsanalyse, en detailhandelsanalyse og en borgerundersøgelse i 3 særskilte hæfter.

vision og strategi

De to byråd ønskede samtidig et stærkt fokus på inddragelse af borgere, foreninger og andre for at kvalificere beslutningsgrundlaget for masterplanen. I forlængelse heraf blev der inviteret til et åbent borgermøde den 27. september 2006, hvor omkring 90 borgere deltog i en debat om styrker, svagheder, trusler og muligheder under overskriften "Skjern-Tarm – én by!".

Diskussionerne på borgermødet blev efterfølgende udmøntet i et emnekatalog som grundlag for den videre debat i en række fokusgrupper. Emnerne var bopæl, kultur, landskab, bymidten, handel, trafik og oplevelser. Deltagerne var foreninger, interesseorganisationer,

erhvervsliv og andre med særlig indflydelse på eller interesse i at engagere sig i de udpegede emner. Forløbet af borgermødet og fokusgrupperne er sammenfattet i en særskilt rapport med titlen 'Fase 2 – dialog, borgermøde og fokusgrupper.' Herefter gik de to byråd sammen på et byrådsseminar i slutningen af oktober 2006 for at drøfte visioner og målsætninger for det videre masterplanarbejde.

Vision og strategi

Den overordnede målsætning er at sætte fokus på, hvordan de to bysamfund Skjern og Tarm bliver til én by, til ét samlet og stærkt centerområde på egen og i den ny kommune.

bæredygtigt bysamfund

Målsætningen skal ses i lyset af den generelt skærpede konkurrence byerne imellem om vækst, borgere og arbejdspladser og på baggrund af beslutningsgrundlaget for etablering af Ringkøbing-Skjern Kommune. Af beslutningsgrundlaget fremgår det, at der skal ske en ligeværdig udvikling i de fire bycentre Ringkøbing, Hvide Sande, Videbæk og Skjern-Tarm. I den forbindelse skal der udarbejdes en samlet plan for udviklingen af Skjern-Tarm som bycenter.

Skjern og Tarm hverken kan eller skal kunne alting selv og hver for sig. Der er en forventning om, at en fornuftig arbejdsdeling og et godt og konstruktivt samarbejde om udvikling, innovation og markedsføring vil give området større

styrke og gennemslagskraft både indadtil og udadtil i konkurrencen med andre byer.

En fortsættelse af status quo, hvor de to byer er i fortsat indbyrdes konkurrence på væsentlige udviklingsområder, er ikke et bæredygtigt alternativ. Det understøttes af borgerundersøgelsen, hvor en stor del af de adspurgte har den opfattelse, at samarbejdet bør styrkes på det politiske niveau og mellem virksomheder, foreninger og institutioner.

Et samarbejde på tværs af det, der tidligere var to kommuner, to byer, to konkurrerende lokalsamfund, bør starte på det politiske niveau. Det bør det, fordi det er en politisk og nødvendig beslutning, der forpligter.

samarbejder på tværs

Det betyder, at de værktøjer, der ligger på det politiske niveau, skal tages i anvendelse med henblik på at animere til samarbejde om at skabe et strukturelt og netværksmæssigt bæredygtigt bysamfund.

Værktøjerne er økonomiske, organisatoriske, planlægningsmæssige, kulturelle og kommunikative. Der er tale om en proces, hvor kulturer, vaner og verdensbillede skal ændres. Denne proces er kun lige startet og masterplanen er det fælles udgangspunkt for et langt sejt træk.

Strategi og indsatsområder

I de efterfølgende afsnit beskrives nogle af de strategier og indsatsområder, som der skal arbejdes videre med for at omsætte masterplanens vision til resultater og virkelighed:

- Der lægges op til samarbejder på tværs mellem offentlige myndigheder og institutioner, mellem virksomheder og foreninger.
- Masterplanen skal søge kompromiset i forhold til de nationale interesser i ådalen, og der skal etableres en konstruktiv dialog med Skov- og Naturstyrelsen.

samarbejde og partners

- På uddannelses- og kulturområdet skal der igangsættes samarbejder mellem aktørerne om mulighederne for at forene kræfter og ressourcer om at opbygge stærkere og fælles klynger eller centerdannelser på området.
- Der skal i den videre planlægning arbejdes med en fælles centerstruktur, hvor der med tiden opnås en klar rollefordeling og tydelig lokaliseringsstrategi i forhold til forskellige butikstyper og andre byfunktioner.
- Der skal i den videre planlægning arbejdes med at udvikle bydelene Skjern og Tarm mod hinanden, så der med tiden opnås en mere åben og integreret bystruktur. Byudviklingen mod ådalen skal være boligorienteret.
- Den videre planlægning skal understøtte en afbalanceret udvikling i ådalen, hvor muligheder for oplevelse og udfoldelse går hånd i hånd med beskyttelsesinteresserne.

Samarbejde og partnerskaber/ kultur og uddannelse

Masterplanen har som hovedopgave at se Skjern og Tarm som én by og at stille denne by stærkest muligt i konkurrencen med andre større byer. Centraliseringen er et vilkår. Det betyder færre, større og

mere specialiserede enheder på stort set alle områder.

Når man ser på skoler, uddannelsesinstitutioner, biblioteker, sundhedstilbud, foreninger og kulturtilbud med disse briller, vil Skjern-Tarm stå stærkere ved samdrift og sammenbygning end ved den nuværende opdeltede struktur.

Dialogen i forbindelse med udarbejdelse af masterplanen viser, at institutioner og brugere er enige i dette synspunkt. Institutionerne kan se bedre veje til overlevelse og udvikling gennem samarbejde, og brugerne kan se fordele ved at fastholde og udbygge tilbud i området som helhed.

Imidlertid er der tale om en vanskelig proces, hvor tilknytningen til lokalsamfundet og stoltheden over det, som man selv har været med til at bygge op, er stærke barrierer.

Masterplanen bør derfor danne grundlaget for et politisk signal til borgere, virksomheder, institutioner, foreninger og investorer i området.

Signalet kan i kort form være:

Ethvert projekt i Skjern-Tarm, der i fremtiden kræver offentlig medvirken, skal:

- Arbejde for helhedstanken
- Styrke konkurrenceevnen i forhold til andre byer

den gode plan

- Styrke service, synlighed og kvalitet bedst muligt for det samlede bysamfund
- Bemandes, diskuteres og realiseres på tværs af tidligere strukturer.

Det betyder, at det ved ethvert projekt med offentlig medvirken er centralt:

- At beskrive opgaven og dens sammenhæng med visionen
- At skabe den stærkeste organisation
- At stille det stærkeste hold.

Herved kan man opnå et stærkt og klart fokus og samtidig maksimere sandsynligheden for succes. Det betyder, at der skabes reelle resultater og værditilvækst, som kommer det samlede bysamfund til gode.

Det er før set, at diskussionen starter med fysisk form og placering. Det er der en stor risiko ved, fordi det blokerer for et klart fokus på vision og målsætninger. Den gode plan er den plan, som markedet og politikerne vil.

Masterplanen skal være den plan, som både markedet og politikere vil.

rollefordeling

Centerstruktur

Udpegningen af og rollefordelingen mellem handelscentre er et helt centralt element i den fælles udviklingsstrategi, og detailhandelsanalysen er grundlaget for diskussionen om centerstrukturen. Detailhandelsanalysen sætter fokus på de generelle udviklingstendenser på den ene side, og hensynet til den bedste mulige service i lokalområderne på den anden side.

Det anbefales, at der etableres en arbejdsdeling, hvor Skjern er det overordnede bymidtecenter, og hvor Tarm er bydelscenter.

Detailhandelsanalysen peger på, at nye arealudlæg kræver omsætningsfremgang i form af større lokalkøbsandel og vækst med hensyn til befolkningsunderlag, turismeopland og andet, som bidrager til et styrket økonomisk grundlag for detailhandelen.

Rollefordelingen er:

- Skjern bymidtecenter – alle butikstyper, bymiljø, oplevelser, kvalitet og "gang i den".
- Tarm bydelscenter – butikker til bydelens forsyning, markedsplads, kræmmermarked og "den gode handel".

centerstruktur

- Aflastningscenter Nord – udvalgswarebutikker, som på grund af størrelse, krav om tilgængelighed og parkeringsbehov ikke kan indpasses i bymidten.
- Aflastningscenter Syd – butikker, som på grund af størrelse, krav om tilgængelighed og parkeringsbehov ikke kan indpasses i bymidten.

I takt med omsætning og markedsudvikling kan en udvidelse af de skitserede områder ske i den kommende kommuneplanlægning.

Masterplanen lægger op til en samarbejdsorienteret strategi, hvor centrene gives forskellige roller, så de i fremtiden i højere grad supplerer hinanden.

Da aflastningscenter nord ved Arnborgvej og Ringvejen i bydelen Skjern har begrænset restrummelighed, og da det er ønsket, at et fremtidigt aflastningscenter for Skjern Tarm skal understøtte den overordnede plan om at samle de to byer, satses der fremover på at udvikle og udbygge aflastningscenter Syd ved Åboulevarden og Nørreremarksvej i bydelen Tarm.

Her skal der først og fremmest satses på anvendelser, som kan bidrage til og styrke en profil der er interessant for brugerne

tiltrækningskraft og arbejdsdeling

i turismeoplandet, men selvfølgelig også i forhold til byen og det øvrige opland. Der skal ved den fremtidige planlægning stilles krav til såvel arealdisponering og arkitektur, så området ikke alene bliver en oplevelse for de besøgende, men også bliver et kulturbindeled mellem de to byer og naturen i Ådalen.

Aflastningscenter Syd skal sammen med centerdannelsen ved Åboulevarden indgå i en nytænkning og forskydning af bymidten i bydelen Tarm mod nord. En udvikling som de seneste års investeringer i bymiljø og infrastruktur også understøtter.

Der skal satses på at fastholde og udvikle et bydelscenter med den bedst mulige

serviceforsyning af bydelen. Forskydningen af bydelscenteret mod nord har samtidig stor strategisk betydning for bydelscenterets styrker og muligheder for udvikling, fordi det imødekommer butikskædernes fokus på trafikflow, synlighed og tilgængelighed.

Bydelscenteret omkring Storegade kunne udvikles som "markedsplads" med speciale i markedsdage, kunst og kultur, som appellerer til de af os, som foretrækker at gå på opdagelse for at "gøre en god handel". Specialet understreges af udsagn fra borgermødet og fokusgrupperne, som peger på, at der i Tarm er en særlig dynamik på dette felt.

Arbejdsdelingen mellem bydelene er nødvendig for at øge mulighederne for at tiltrække de ønskede investeringer. Hvis potentielle investorer ikke kan optimere egen virksomhed, men bliver del af interne konkurrencer, opstår der usikkerhed om grundlaget for investeringen. De kæder, som man ønsker at tiltrække, har stor fordel af nærheden til beslægtede forretninger. Jo større den enkelte klynge er, jo større er tiltrækningskraften i forhold til lokalområdet og oplandet.

Herudover skal centerstrukturen understøttes af offentlige investeringer, når der er mulighed for at supplere og styrke et af centrene med hensyn til funktioner og bymiljø.

Bystruktur

Principper for byudvikling

I dag fremtræder Skjern og Tarm som to af hinanden uafhængige byer, med skarpt optrukne bygrænser mod hinanden og mod ådalen på trods af, at der kun er 1,8 km mellem byskiltene.

Landskabsanalysen identificerer den overordnede problemstilling, at ådalen på en og samme tid er en enorm styrke og i et vist omfang en fysisk og juridisk barriere for udviklingen af de to bysamfund i sammenhæng.

Byernes afgrænsning mod ådalen er meget lukket, og omfartsveje, tekniske anlæg og beplantning forstærker bar-

integration af natur

riereeffekten. Landskabsanalysen giver anledning til overvejelser om mere åbne og integrerende bystrukturer.

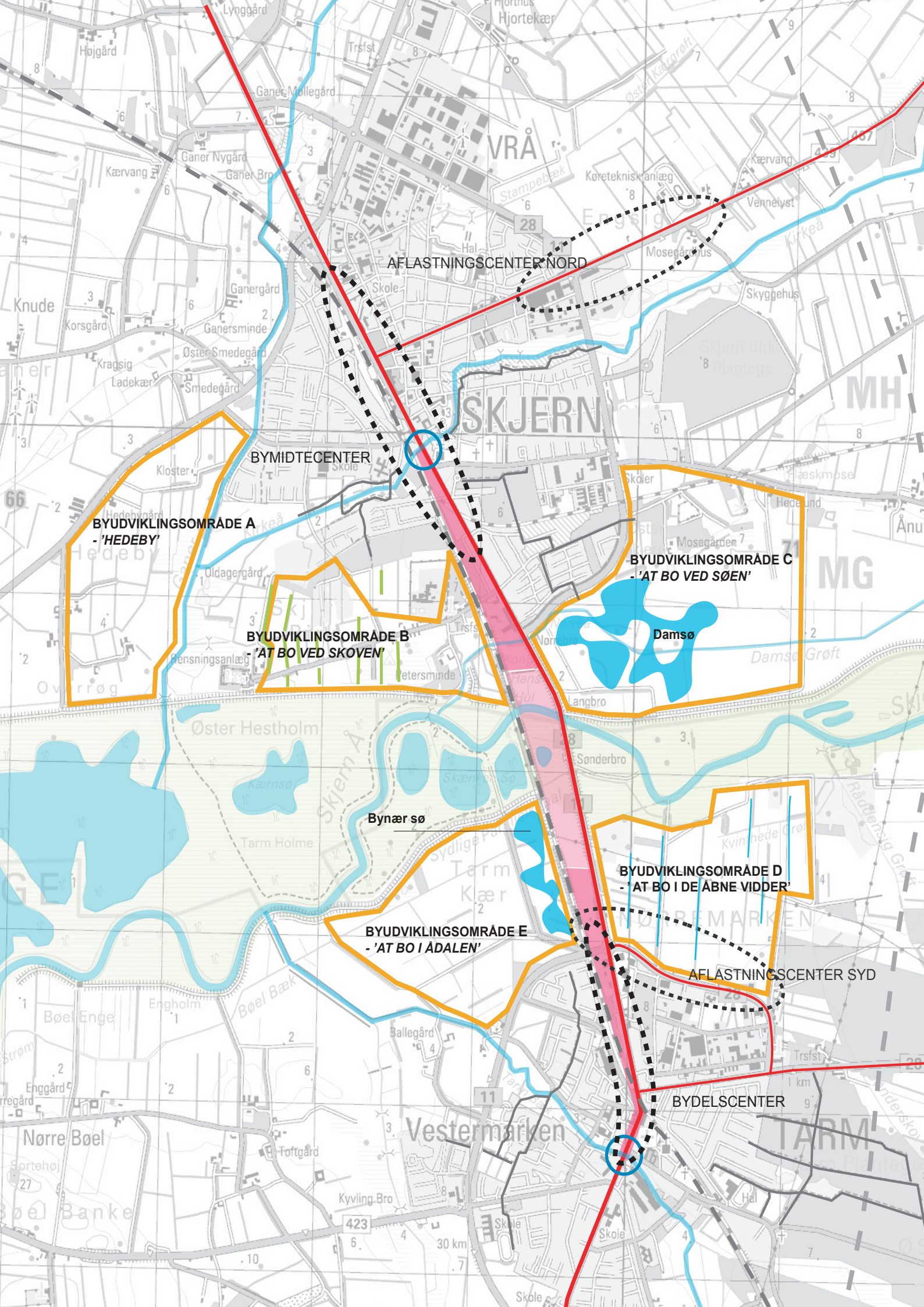
Masterplanens strategi bygger på landskabsanalysens konklusioner og de mange udmeldinger fra borgerinddragelsen om at prioritere integration af natur, landskab og by. Der lægges op til en mere åben og landskabelig bystruktur, hvor eksisterende og nye byområder ud mod ådalen etableres som "by-fingre" med grønne kiler imellem.

Byudviklingen ud mod ådalen skal være boligorienteret for at sikre nærhed til natur og friluftsliv for de mange. Denne målsætning forudsætter en nytænkning af de gældende arealanvendelsesplaner for de to gamle kommuner og en tæt dia-

log med de myndigheder og andre, som har kompetence og interesse i ådalen. Arealanvendelsesplanerne kan ses bagest på side 37.

Masterplanen udpeger nye interesseområder som grundlag for den videre dialog med andre myndigheder, og planen kan realiseres i flere tempi. På kort sigt og inden for de gældende kommuneplanrammer er der mulighed for at sætte detailplanlægning og udvikling i gang. Udenfor gældende kommuneplanrammer skal der først ske en nærmere interesseafvejning sammen med de berørte myndigheder.

AFLASTNINGSCENTER NORD

BYMIDTECENTER

BYUDVIKLINGSOMRÅDE A
- 'HEDEBY'

BYUDVIKLINGSOMRÅDE B
- 'AT BO VED SKOVEN'

BYUDVIKLINGSOMRÅDE C
- 'AT BO VED SØEN'

BYUDVIKLINGSOMRÅDE D
- 'AT BO I DE ÅBNE VIDDER'

BYUDVIKLINGSOMRÅDE E
- 'AT BO I ÅDALEN'

AFLASTNINGSCENTER SYD

BYDELSCENTER

Vestermærken

VRA

SKJERN

Damsø

Bynær sø

Højgård

Ganer Møllegård

Ganer Nygård

Kærvang

Ganer Bro

Ganergård

Ganersminde

Øster Smedegård

Smedegård

Kloster

Heдебymårl

Hedebymårl

Oldagergård

Pensningsanlæg

Trstst

Petersminde

Skoler

Mosegården

Mosegården

Langbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Sønderbro

Byudvikling og centerstruktur

- Skjern Ådal
- Byudviklingsområder
- Åboulevarden, NATUROMRÅDE, belyst cykelsti
- Åboulevarden, BYOMRÅDE, grøn karakter, belyst cykelsti, rekreative aktiviteter
- Nye søer, bynære, rekreative aktiviteter
- Kirke Å og Tarm Bæk møder bymidten, udgangspunkt for by-kilen
- Eksist. stiforbindelser i by
- Fremtidig omfartsvej

5 områder

De 5 perspektivområder

Konkret lægger masterplanen op til, at der i den videre planlægning arbejdes med en central bykile eller boulevard med en grøn og rekreativ karakter. Bykilen forbinder bydelene fra Kirke å til Tarm bæk langs med hovedvejen og jernbanen.

På begge sider af bykilen udlægges der 5 perspektivområder, som skal udvikles som attraktive, men respektfulde overgange mellem by og natur med boliger og boligorienterede anvendelser. Perspektivområderne tænkes udviklet med forskellig identitet og karakter med rod i lokalitetens kulturspor og landskabelige særpræg.

Afgrænsningen af perspektivområderne ud mod ådalen følger overgangene mellem Natura 2000 området og de mere bynære dele af ådalen, som er præget af grøfter, kanaler, hegn, skelmarkering, markveje og andre spor efter brug og drift.

Fra Skjern og mod syd følger afgrænsningen norddiget, men med landskabskiler ind til bydelen ved Damsøområdet og ved Ganer å.

Fra Tarm og mod nord følger afgrænsningen den sydlige parallelkanal ved Tarm Kær, og ved Nørremarken på den anden side af landevejen følger afgrænsningen eksisterende markskel og markveje mod ådalen.

at bo...

Perspektivområderne er:

- At bo ved søen – ca. 68 ha
- At bo i de åbne vidder – ca. 52 ha
- At bo ved ådalen – ca. 51 ha
- At bo ved skoven – ca. 54 ha
- Hedeby – ca. 46 ha.

I den videre planlægning skal en række grundlæggende og principielle hensyn tilgodeses. Landskabsanalysens sigtelinjer skal fastholdes og indgå som grønne kiler, der skaber sammenhæng mellem

åben natur og bynatur. Overgangene mellem by og land skal bearbejdes nærmere med respekt for landskabstypen og for stedet.

Der skal igangsættes nærmere analyser og registreringer af jordbundsforhold, biotoper, naturtyper og byplanmæssige forhold som grundlag for volumenstudier og konkrete oplæg til udvikling af ny by og natur.

infrastruktur

Infrastruktur

De lokale ønsker er:

- Mulighed for en eventuel forlægning af en omfartsvej mod øst.
- Hovedvejen mellem bydelene skal med tiden kunne udvides til 4 spor. Arbejdstitlen for vejen er Åboulevarden.
- Cykelstien mellem bydelene ønskes forlagt til egen linjeføring og forsynet med belysning.

- Både i borgerundersøgelsen, på borgermødet og i fokusgrupperne blev der peget på en 8-tals bus som en god mulighed for at binde bydelene bedre sammen.

Konsulenterne gør opmærksom på, at der ikke er trafikproblemer af et omfang, som forhindrer en sammenbinding af de to byer. Trafikproblemer opleves altid større indefra end udefra og må ikke blive en mental barriere for udvikling.

Grøn hovedstruktur

Overordnede principper

Masterplanens grønne hovedstruktur har som overordnet målsætning at komme med bud på, hvordan de to byer kan binde sammen til to bydele. Samtidig er det en målsætning, at benyttelse og beskyttelse skal gå hånd i hånd og i gensidig respekt.

Bykilen eller boulevarden mellem bydelene er et centralt element, som tænkes udviklet med mødesteder, bedre og mere sikker tilgængelighed og mulighed for aktiviteter i samarbejde med de berørte myndigheder.

Et andet centralt tema er de grønne kiler ind i byerne, som bliver et væsentligt element i arbejdet med at realisere den mere åbne og integrerende bystruktur, som landskabsanalysen peger på.

Den grønne hovedstruktur identificerer og fremhæver de væsentligste eksisterende grønne kiler og anviser muligheder for at forstærke sammenhæng og kontakt mellem kilerne og det store ådalslandskab. Endelig har den grønne hovedstruktur et stærkt fokus på tilgængelighed mellem bydelene og mellem bydelene og ådalslandskabet. Hovedstrukturen undersøger mulighederne for at forbinde det rekreative stinet og det bynære stinet og rejser diskussionen om en sikker og belyst overordnet stiforbindelse mellem bydelene.

Balancen mellem benyttelse og beskyttelse

Masterplanen er ikke en definitiv udpegning af absolutte arealudlæg til det ene og det andet formål, sådan som vi kender det fra kommuneplanerne. Den detaljerede afgrænsning af kommuneplanens arealudlæg forudsætter et nærmere samarbejde mellem de berørte og især mellem den ny kommune som planlægningsmyndighed og Skov- og Naturstyrelsen.

Masterplanen lægger op til en afbalanceret afvejning mellem byudvikingsinteresser, friluftsliv og naturinteresser. Princippet understøttes af diskussionen i

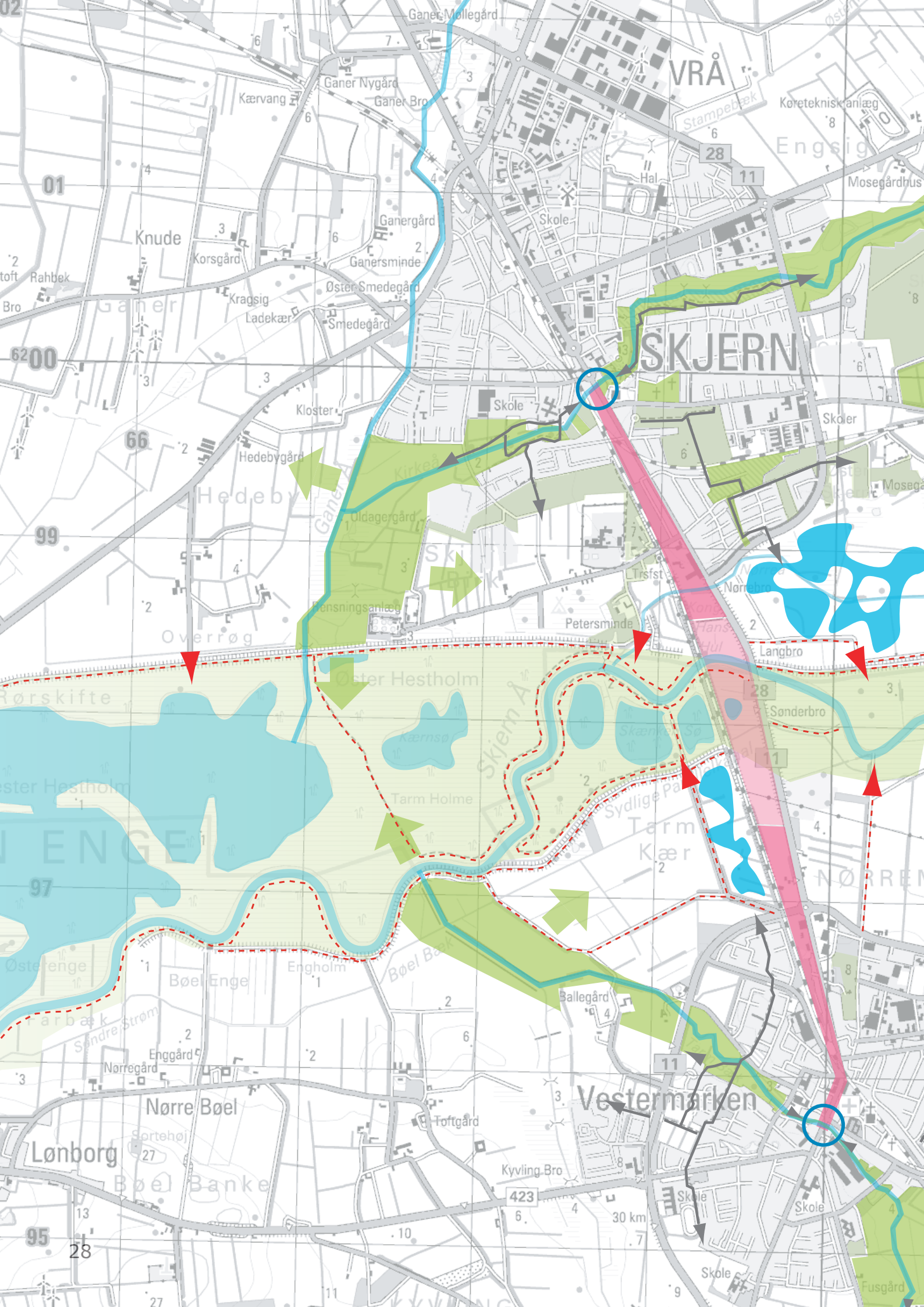
fokusgrupperne tidligere i forløbet, hvor der blev peget på, at interesserne i benyttelse og beskyttelse skal tilgodeses i gensidig respekt.

Konkret lægges der op til, at balanceprincippet udmøntes ved i detailplanlægningen at arbejde med vederlagsarealer. Det vil sige, at der udlægges og etableres naturområder med kvalitet og indhold, samtidig med at der udlægges og etableres nye byområder.

balance

VÅ

Engsig

SKJERN

Vestermarken

Knude

Ganer

Hedeby

Overrøg

Rørskifte

ENGEL

Østefenge

Nørre Bøel

Lønborg

95

Ganer Nygård

Ganer Bro

Ganergård

Ganersminde

Øster-Smedegård

Smedegård

Kloster

Hedebygård

Oldagegård

Hønsningsanlæg

Øster Hestholm

Tarm Holme

Engholm

Toftgård

Kyvlings Bro

10

Skole

Skole

Petersminde

Tarm

Kær

Sallegård

Skole

Skole

Skole

Skole

Fusgård

Stampetæk

Hal

Skole

Skole

Skole

Nørrebrø

Langbro

Sønderbro

Sydlige P

Tarm

Kær

Sallegård

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

Skole

01

6200

99

97

28

66

99

2

1

97

1

2

27

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

2

2

2

28

3

2

4

2

1

1

1

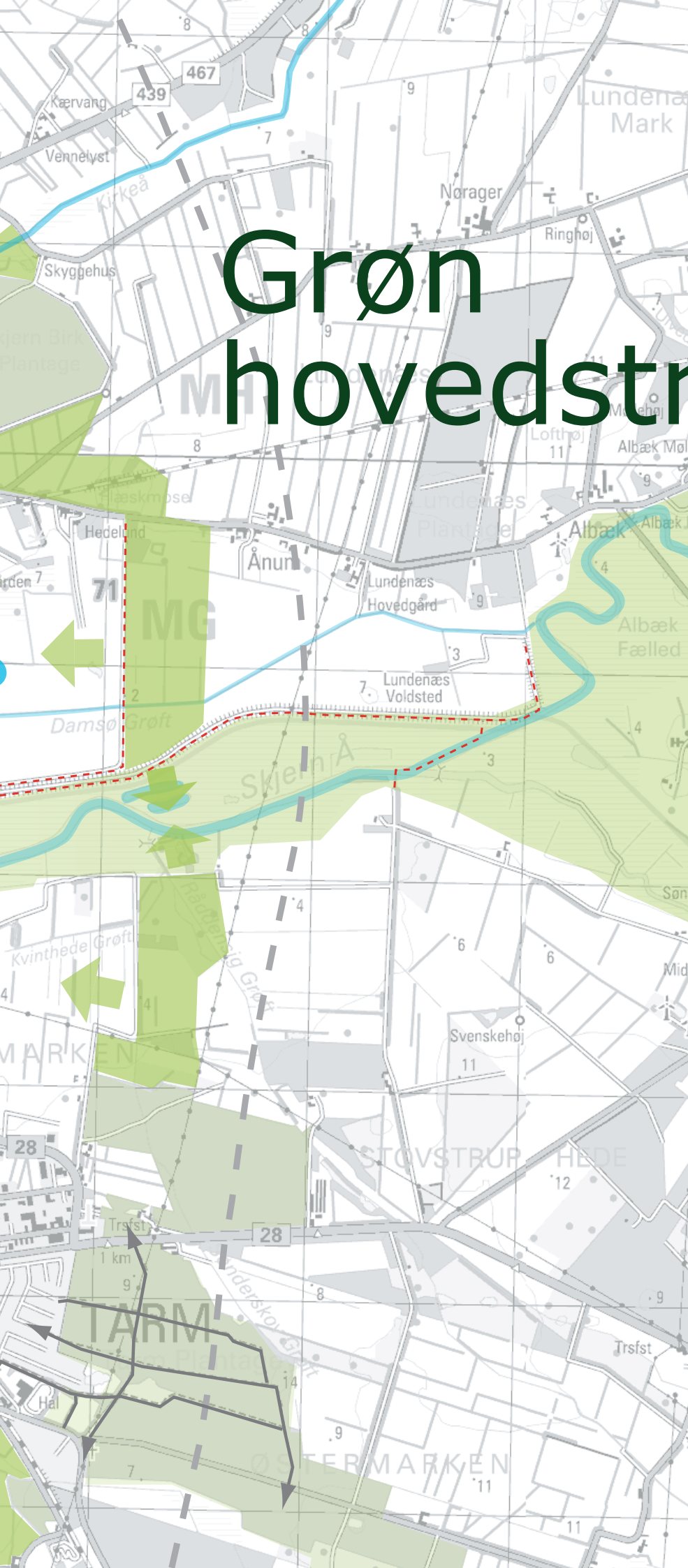
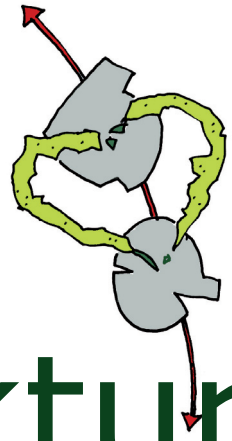
2

2

2

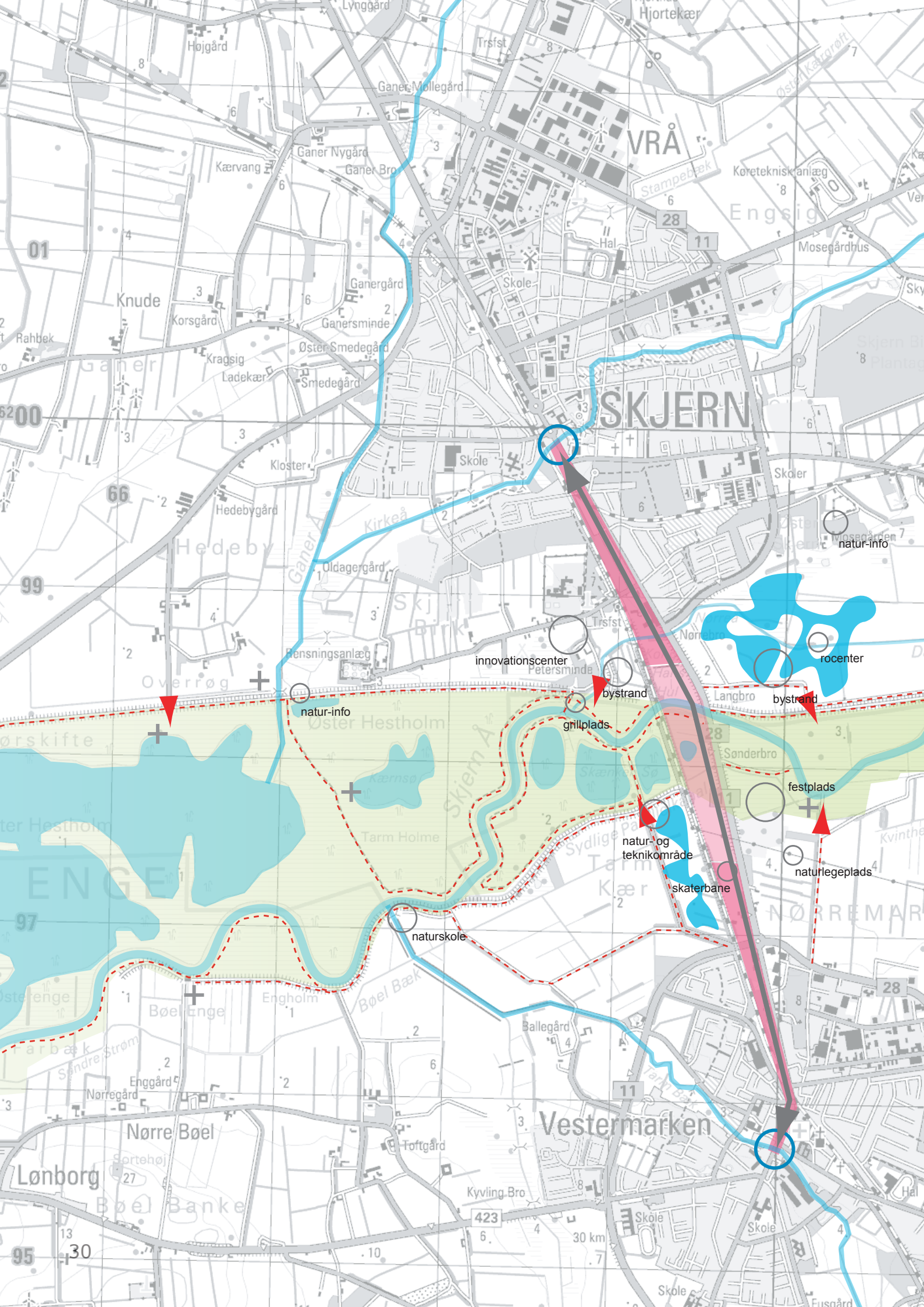
28

Grøn hovedstruktur

- Skjern Ådal
- Åboulevarden, NATUROMRÅDE, belyst cykelsti
- Åboulevarden, BYOMRÅDE, grøn karakter, belyst cykelsti, rekreative aktiviteter
- Eksist. plantage/ beplantningsområde
- Grøn struktur
- Fremtidig forstærkning af den grønne kontakt m. bycentre, boligområder og ådal
- Kirke Å og Tarm Bæk møder bymidten, udgangspunkt for by-kilen
- Eksist. stiforbindelser i by
- Eksist. stiforbindelser i ådalen, fremtidig forstærkning af stiforbindelse ml. by og ådal

VRÅ

SKJERN

Vestermærken

Ganer Å

Bøel Bæk

Øster Hestholm

Nørre Bøel

Ganer Nygård

Ganergård

Kloster

Oldagergård

Hensningsanlæg

Tarm Holme

Engholm

Toftgård

Kyving Bro

Stampebæk

Hal

Skole

Trstst

Trstst

Petersminde

bystrand

grillplads

natur-log teknikområde

skaterbane

11

11

11

11

11

Køreteknikanlæg

Mosegårdhus

Skjern Birk

Skole

Skole

Skole

Skole

Langbro

Sønderbro

festplads

naturlejeplads

28

28

28

28

natur-info

rocenter

bystrand

festplads

naturlejeplads

01

6200

99

ørskifte

ENGE

97

Lønborg

95

30

423

30 km

Hal

Fusgård

Rekreative aktiviteter

- Skjern Ådal
- Åboulevarden, NATUROMRÅDE, belyst cykelsti
- Åboulevarden, BYOMRÅDE, grøn karakter, belyst cykelsti, rekreative aktiviteter
- Nye søer, bynære, rekreative aktiviteter
- Kirke Å og Tarm Bæk møder bymidten, udgangspunkt for by-kilen
- Belyst cykelsti i by-kilen
- Rekreative aktiviteter
- Publikumsfaciliteter
- Eksist. stiforbindelser i ådalen

fra masterplan til..

Projekter

Masterplanen er grundlaget for at støtte og udvikle de rigtige projekter og sige nej tak til de forkerte.

Det er tanken, at masterplanens offentlighedsperiode blandt andet skal bruges til konstruktivt og fremadrettet at udvikle et katalog af projekter og handlinger, som understøtter masterplanen og er med til at realisere den.

Formålet med et projektkatalog er at skabe overblik og at sikre en rød tråd gennem de mange forskellige handlinger, aktiviteter og projekter. Den røde tråd er, at de spiller med på visionen om, at Skjern og Tarm skal blive til én by.

På borgermøder og i fokusgrupper har der allerede været mange ideer til projekter og aktiviteter fremme, og andre projekter er måske allerede etablerede og igangsat under andre overskrifter.

projektkatalog

Projekter og aktiviteter skal som minimum redegøre for følgende:

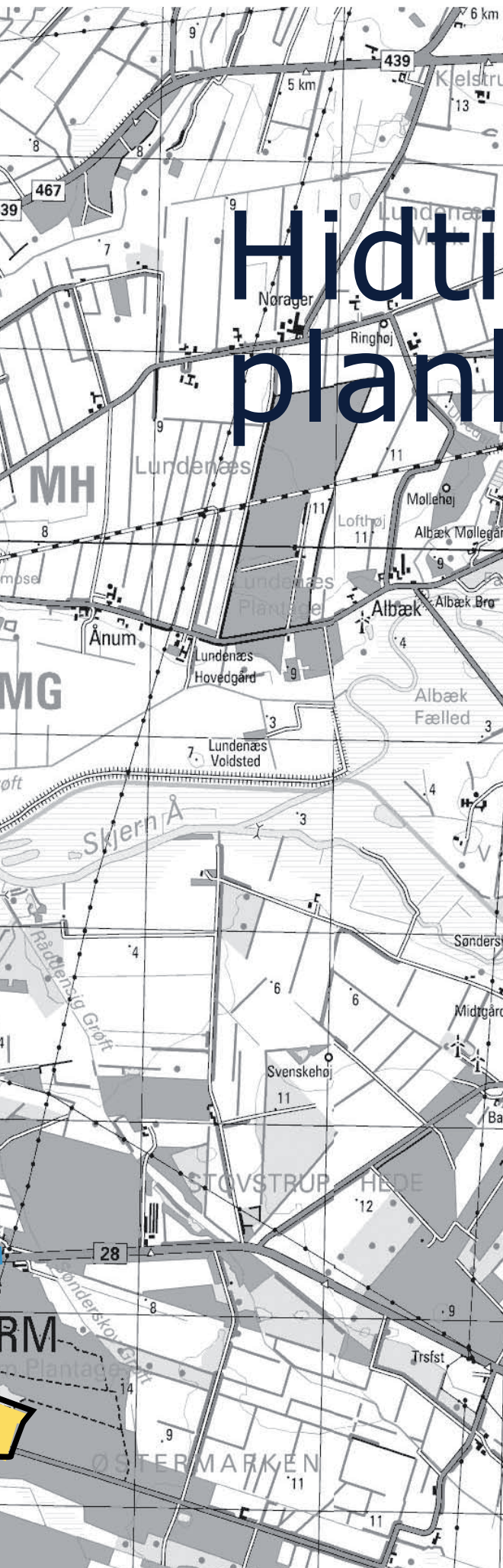
- 1. *Hvad handler projektet om?***
- 2. *Hvordan understøtter det vision og målsætninger?***
- 3. *Hvem er ansvarlig?***
- 4. *Hvem skal samarbejde om at få projektet til at blive til noget?***
- 5. *Hvem skal betale for projektet?***
- 6. *Hvornår kan der foreligge et resultat?***

Hidtidig planlægning

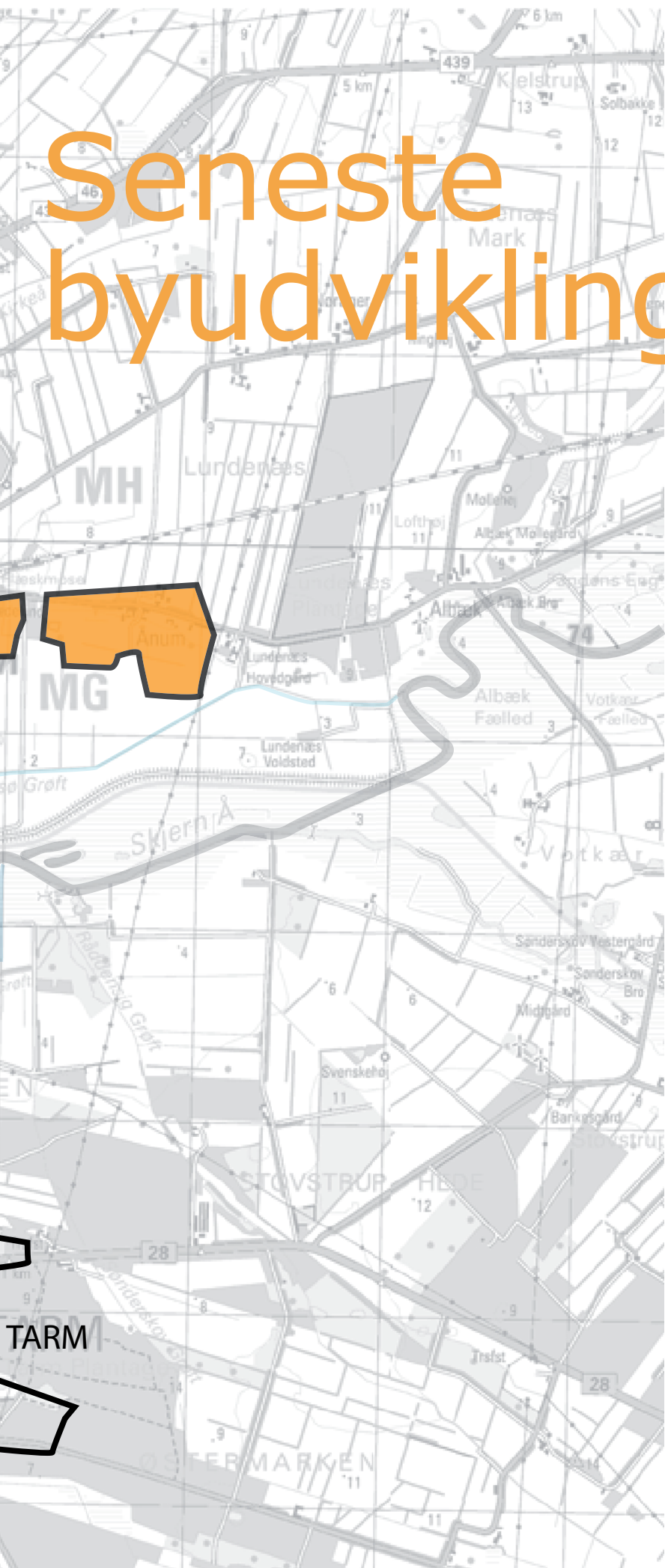

- bolig
- erhverv
- offentligt
- centerområde
- grønt område
- kolonihaver
- serviceområde
- byzone

Seneste byudviklingsplaner

- byzone
- byudvikling

Offentlig fremlæggelse

Masterplanen er fremlagt offentligt i 8 uger fra den 30. juni til den 27. marts 2007.

Planen kan ses på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside, www.ringkobing-skjern.dk. Herudover vil den være fremlagt på biblioteket i Skjern og Tarm og i borgerservice-funktionen på de to tidligere rådhus.

Bemærkninger, forslag og kommentarer kan fremsendes skriftligt til:

Ringkøbing-Skjern Kommune
Att.: Planlægning
Ved Fjorden 6
6950 Ringkøbing

Sidste frist for bemærkninger er 27. marts 2007.

Udarbejdet for:
Skjern og Egvad Kommuner

Udarbejdning, grafik og layout :

BIRK NIELSEN
www.birknielsen.dk

BIRK NIELSEN LANDSKABSARKITEKTER
PLANLÆGGERE m.a.a

NIRAS Konsulenterne
www.niraskon.dk

NIRAS
KONSULENTERNE

SKJERN

Vestermarken

NØRREMARKEN

Mosegårdhus

Skyggehus

Skjern Birk
Plantage

Skole

Skoler

Flæsk

Hedelund

71

Kirkeå

ldagergård

Skjern Birk

sanlæg

Petersminde

Nørreå
Nørrebro

Damsø Grø

ter Hestholm

Kærnsø

Skænkesø

28

11

Sønderbro

Tarm Holme

Skjern Å

Sydliges Parallelkanal
Tarm
Kær

Kvinthede Grøft

Bøel Bæk

Ballegård

28

Trsfst

1 km

TAR

Toftgård

Kyvlings Bro

423

30 km

11

Skole

Skole

Hal

Skole

Fusgård